

**कायदेविषयक
मार्गदर्शन मोफत**

संपर्क
ॲड. सुशीला
मो नं 8766507294

गुरुवार, २१ मे २०२६
Thursday, 21 May 2026

महत्वाच्या बातम्या

पार्ट टाइम टीचर ते पंधराशे कोटींचा मालक

मुंबई : नीट-युजी २०२६ पेपरफुटी प्रकरणाच्या तपासात अनेक मोठे खुलासे झाले आहेत. गेल्या वर्षी नीट परीक्षेपूर्वी लातूर येथील रेणुकाई करिअर सेंटरमध्ये प्रश्नपत्रिका पोहोचली होती, अशी शंका सीबीआयला आली आहे. कोचिंग ऑपरेटर शिवराज रघुनाथ मोटेगावकर यांचे कथित पेपरफुटी नेटवर्कशी दीर्घकाळापासून संबंध आहेत. त्याची एकूण मालमत्ता अंदाजे १,५०० कोटी रुपयांची आहे. आरसीसीच्या अनेक विद्यार्थ्यांनी नीट २०२५ मध्ये यश मिळवले आहे. एकूण १९ विद्यार्थ्यांची विविध एम्स संस्थांसाठी निवड झाली. यापैकी दोन विद्यार्थ्यांची एम्स दिल्लीसाठी, पाच विद्यार्थ्यांची एम्स हैदराबादसाठी आणि प्रत्येकी तीन विद्यार्थ्यांची एम्स भोपाळ व वाराणसीसाठी निवड झाली.

सहकार विभागातील

कर्मचाऱ्यांच्या रजा रद्द

कोल्हापूर : पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर शेतकरी कर्मचाऱ्यां यांचेयोजना प्रभावीपणे अंमलबजावणी करण्यासाठी सहकार विभागातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना रजा देऊ नका, असे आदेश सहकार आयुक्त दिपक तावरे यांनी मंगळवारी काढले. जे यापूर्वीच रजेवर गेले आहेत, त्यांना कार्यालयात उपस्थित राहण्याबाबत आपल्या स्तरावरून सूचित करण्यात यावे, असेही आयुक्तांनी जिल्हा उपनिबंधकांना कळवले आहे. राज्य शासनाने थकबाकीदार शेतकऱ्यांना दोन लाखपर्यंत तर पीक कर्जाची नियमित परतफेड करणाऱ्यांना शेतकऱ्यांना ५० हजार रुपये प्रोत्साहन अनुदान देण्याचा निर्णय जाहीर केला आहे.

ऑनलाईन औषध विक्री

विरोधातील बंदला उत्स्फूर्त प्रतिसाद पुणे : बेकायदेशीर ऑनलाईन औषध विक्री आणि कॉपीरेट कंपन्यांकडून होत असलेल्या अव्यावसायिक स्पर्धेविरोधात अखिल भारतीय औषध विक्रेता संघटनेने पुकारलेल्या देशव्यापी बंदला शहर, उपनगर आणि जिल्ह्यात उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला. शहरातील सुमारे ६,५०० तर जिल्ह्यातील जवळपास १५ हजार औषध विक्रेत्यांनी दुकाने बंद ठेवल्याची माहिती संघटनेचे पुणे अध्यक्ष संदीप पारेख यांनी दिली. देशभरातील तब्बल १२.५० लाख औषध विक्रेत्यांनी या बंदमध्ये सहभाग घेतल्याचा दावाही यावेळी संघटनेकडून करण्यात आला. संघटनेच्या वतीने बुधवारी (दि. २०) रास्ता पेट येथील पॉवर हाऊसपासून जिल्हाधिकारी कार्यालयापर्यंत मोर्चा काढण्यात आला. यावेळी संघटनेचे सचिव अनिल बेळकर, खजिनदार रोहित करपे यांच्यासह शेकडो औषध विक्रेते आणि पदाधिकारी सहभागी झाले होते

मुख्यमंत्री सतीशन यांच्याकडे अर्थ आणि कायदा विभागासह ३५ खाती तिरुवनंतपुरम : केरळमधील राजकीय स्थित्यंतराच्या पार्श्वभूमीवर, नवीन सरकारच्या मंत्र्यांच्या खात्यांचे अधिकृतपणे वाटप करण्यात आले आहे. लोकभवनाने जाहीर केलेल्या यादीनुसार, मुख्यमंत्री सतीशन यांच्याकडे मंत्रिमंडळातील सर्वात शक्तिशाली भूमिका असेल. ते वित्त, कायदा, सामान्य प्रशासन आणि बंदरे यासह ३५ महत्वाच्या विभागांची जबाबदारी एकट्याने सांभाळतील. त्यांच्याकडे सर्वात मोठी जबाबदारी असून, ते राज्याची प्रशासकीय आणि धोरणात्मक दिशा ठरवतील. त्यांच्याकडे गृह आणि दक्षता विभागासह पाच विभागांचा कार्यभार सोपवण्यात आला आहे. दरम्यान, मित्रपक्ष इंडियन युनियन मुस्लिम लीगचे प्रमुख नेते पी. के. कुन्हालीकुट्टी यांच्याकडे उद्योग, माहिती तंत्रज्ञान आणि वस्त्रोद्योग विभागासह सात विभागांचा कार्यभार देण्यात आला आहे. ते राज्यातील औद्योगिक विकास आणि डिजिटल प्रशासनाची देखरेख करतील. केरळ प्रदेश काँग्रेस समितीचे प्रमुख सनी जोसेफ यांच्याकडे ऊर्जा आणि पर्यावरण मंत्रालये देण्यात आली आहेत. याव्यतिरिक्त, ज्येष्ठ नेते के. मुरलीधरन यांची राज्याचे नवीन आरोग्य आणि देवस्वम मंत्री म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. शिक्षण क्षेत्रात मोठे बदल होणार असल्याचे संकेत देत, रोझी एम. जॉन यांच्याकडे उच्च शिक्षण विभागाची आणि एन. शम्सुद्दीन यांच्याकडे सामान्य शिक्षण मंत्रीपदाची जबाबदारी देण्यात आली आहे. भूमी आणि महसूल विभाग ए. पी. अनिल कुमार यांच्याकडे सोपवण्यात आला असून, ते भूमी सुधारणा आणि महसूल संकलनाशी संबंधित बाबी पाहतील.

आर्थिक वादळाचे सावट, प्रधानमंत्री इटलीमध्ये चॉकलेट वाटत आहेत : राहुल गांधी

नवी दिल्ली : काँग्रेस नेते आणि लोकसभेतील विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी, इटलीच्या प्रधानमंत्री जोर्जिया मेलेनी यांच्याकडून प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी यांना मिळालेल्या कॅंडीच्या भेटिवरून त्यांच्यावर हल्लाबोल केला आहे. त्यांनी या कुतीला नेतृत्व नव्हे, तर एक दिखावा म्हटले आहे. इटलीच्या प्रधानमंत्री जोर्जिया मेलेनी यांनी मोदींना 'मेलेडी' कॅंडीचे पाकीट देतानाचा एक व्हिडिओ समोर आल्यानंतर गांधी यांनी ही टिप्पणी केली आहे.

राहुल गांधींनी X वर काय लिहिले? X वर पोस्ट करताना राहुल गांधी म्हणाले, 'आर्थिक वादळ घोषावत आहे, आणि आपले प्रधानमंत्री इटलीमध्ये कॅंडी वाटत आहेत! शेतकरी, तरुण, महिला, मजूर आणि छोटे व्यावसायिक सर्व आक्रोश करत आहेत' - प्रधानमंत्री हार्यास्पद व्हिडिओ बनवत आहेत, आणि भाजप टाळ्या वाजवत आहे. हे नेतृत्व नाही, हा एक दिखावा आहे. यापूर्वी, इटलीच्या

प्रधानमंत्रींनी 'एक्स' या सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर एक १२-सेकंदांची व्हिडिओ क्लिप शेअर केली होती, ज्यामध्ये त्या भारतीय प्रधानमंत्री मोदींसोबत दिसत आहेत. क्लिपमध्ये त्या म्हणतात, 'प्रधानमंत्री मोदी आमच्यासाठी एक खूप छान भेट घेऊन आले आहेत. ह्या टॉफी आहेत, ज्या खूप स्वादिष्ट आहेत. त्यानंतर त्यांच्या उजवीकडे उभे असलेले प्रधानमंत्री मोदी, 'मेलेडी' असे लिहिलेले टॉफीचे एक पाकीट उचलतात. कॅमेऱ्याला भेट दाखवल्यानंतर दोघेही खळखळून हसतात. यापूर्वी, प्रधानमंत्री मोदींनी इटलीच्या प्रधानमंत्री मेलेनी यांनी आयोजित केलेल्या

एका स्नेहभोजनालाही हजेरी लावली होती. त्यांनी ह्या स्नेहभोजनाचे फोटो 'एक्स' या सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर शेअर केले होते. प्रधानमंत्री मोदी म्हणाले की, ते मेलेनी यांच्यासोबतच्या चर्चेची आठवण ते वाट पाहत आहेत, ज्यामध्ये दोन्ही देश भारत-इटली संबंध अधिक दृढ करण्यावर चर्चा करतील. विरोधी पक्षनेते राहुल गांधी यांनी लोकसभेत केलेल्या वक्तव्यावर प्रतिक्रिया देताना भाजपचे राष्ट्रीय अध्यक्ष भारतीय प्रधानमंत्री मोदी म्हणाले की, ते आजचे वक्तव्य अत्यंत दुर्दैवी असून ते त्यांची अराजकतावादी मानसिकता दर्शवते. मला वाटते की भारतीय राजकारणात, जिथे सचोटी, सामाजिकता आणि परस्पर आदर आहे, तिथे हे वक्तव्य अत्यंत दुर्दैवी आहे. मला वाटते की सततचे पराभव आणि निराशा त्यांच्या स्वभावात आणि चारित्र्यात प्रतिबिंबित होतात... आज आम्ही भ्रष्टाचाराबाबत शून्य सहनशीलतेच्या धोरणावर काम करतो.

बहुजन सौरभ

BAHUJAN SAURABHA

» वर्ष : ६ | अंक : १४१

» Year : 6 | Issue : 141

यात काय चुकीचे आहे ?

नवी दिल्ली : केंद्र सरकारच्या जात जनगणना घेण्याच्या निर्णयाला आव्हान देणारी जनहित याचिका सर्वोच्च न्यायालयाने बुधवारी फेटाळून लावली. हा निर्णय शासकीय धोरणाचा भाग अ स ल या चे न्यायालयाने म्हटले आहे.

सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे की, मागासलेल्या वर्गातील लोकांची संख्या सरकारला माहित असली पाहिजे, जेणेकरून त्यांच्यासाठी कल्याणकारी योजना तयार करता येतील. न्यायालयाने याचिकाकर्त्यांच्या युक्तिवादाशी सहमती दर्शवली नाही. सरन्यायाधीश (CJI) न्या. सूर्यकांत, न्यायमूर्ती जॉयमाल्य बागची आणि न्यायमूर्ती विपुल पांचोली यांचा समावेश असलेल्या खंडपीठाने याचिकाकर्ते सुधाकर गुमुला यांच्या युक्तिवादाशी सहमती दर्शवली नाही. गुमुला स्वतः

जाति आधारित गणना

न्यायालयात हजर झाले आणि म्हणाले की, सरकारकडे जातींशी संबंधित बरीच माहिती आणि आकडेवारी आधीच उपलब्ध आहे. २०२७ ची जनगणना ही देशाची १६ वी राष्ट्रीय जनगणना असेल. १९३१

सर्वोच्च न्यायालयाने काय म्हटले ?

सुनावणीदरम्यान सरन्यायाधीश म्हणाले, 'जनगणना जातीवर आधारित असावी की नसावी, हा सर्वस्वी धोरणाचा विषय आहे. त्यात काय चुकीचे आहे ? मागासलेल्या वर्गातील किती लोक आहेत आणि त्यांच्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या कल्याणकारी योजना विकसित केल्या पाहिजेत, हे सरकारला जाणून घेणे आवश्यक आहे. हा पूर्णपणे धोरणाचा विषय आहे.' त्यानंतर न्यायालयाने याचिका फेटाळून लावली.

भारताचे सरन्यायाधीश सूर्यकांत, न्या. जॉयमाल्य बागची आणि न्या. विपुल पांचोली यांचा समावेश असलेले खंडपीठ एका जनहित याचिकेवर सुनावणी करत होते, ज्यात असा युक्तिवाद करण्यात आला होता की, 'सरकारकडे जातीच्या तपशिलाबाबत भरपूर माहिती आणि आकडेवारी उपलब्ध आहे.' 'सरकारला हे माहित असले पाहिजे की किती लोक मागासलेले आहेत आणि त्यांच्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या कल्याणकारी उपाययोजना करायच्या आहेत,' असे म्हणत सर्वोच्च न्यायालयाने जनहित याचिका फेटाळून लावली.

पुदुचेरीच्या सर्व ३० नवनिर्वाचित आमदारांनी घेतली शपथ

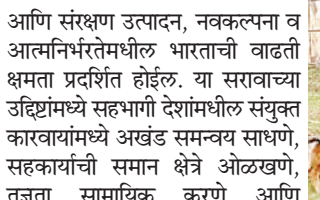

पुदुचेरी : पुदुचेरी विधानसभेत आज नवीन आमदारांचा शपथविधी सोहळा पार पडला. हंगामी अध्यक्ष ए. अनबलगन यांनी या ३० सदस्यांशी सभागृहातील सर्वांना शपथ दिली. मुख्यमंत्री एन. रंगस्वामी यांनी सभागृहाचे सदस्य म्हणून सर्वप्रथम शपथ घेतली. यानंतर, इतर सर्व नवनिर्वाचित आमदारांनी आपल्या पदाची आणि गोपनीयतेची शपथ घेतली. सोहळ्यादरम्यान सभागृहात उत्साहाचे वातावरण होते. सर्व आमदारांनी राज्याच्या

विकासासाठी काम करण्याची आणि जनतेची सेवा करण्याची शपथ घेतली. एआयएनआरसी, भाजप, एआयएडीएमके, डीएमके आणि काँग्रेसचे आमदार या सोहळ्यात सहभागी झाले होते. अपक्ष आमदारांनीही शपथ घेतली. सर्व सदस्यांनी आपापल्या पसंतीनुसार तमिळ, तेलगू, मल्याळम किंवा इंग्रजीमध्ये शपथ घेतली. सोहळा पार पडल्यानंतर अनबलगन यांनी सभागृह अनिश्चित काळासाठी तहकूब केले. एआयएनआरसीचे नेतृत्वाखालील एनडीए आघाडीने ९ एप्रिलच्या निवडणुका जिंकल्या. मुख्यमंत्री रंगस्वामी यांनी थडानाचवडी आणि मंगलम या दोन्ही मतदारसंघांतून निवडणूक लढवली आणि दोन्ही जागा जिंकल्या. त्यांनी आता थडानाचवडी मतदारसंघातून राजीनामा दिला आहे. आजच्या शपथविधी सोहळ्याने नवीन विधानसभेच्या औपचारिक प्रारंभाची सुरुवात झाली. सर्व सदस्यांनी राज्याच्या विकासासाठी काम करण्याची शपथ घेतली.

मेघालयमध्ये १२ मित्र देशांसोबत संयुक्त लष्करी सरावाला सुरुवात

नवी दिल्ली : अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दहशतवादविरोधी कारवायांवर विशेष लक्ष केंद्रित करणारा, १२ देशांच्या संरक्षण दलांच्या समावेश असलेला एक संयुक्त लष्करी सराव बुधवारी मेघालयात सुरू झाला. यामध्ये भूतान, कंबोडिया, इंडोनेशिया, लाओस, मलेशिया, मालदीव, म्यानमार, नेपाळ, फिलीपिन्स, सेशेल्स, श्रीलंका आणि व्हिएतनाम या १२ मित्र देशांचे सैनिक सहभागी होत आहेत. गुवाहाटी येथील संरक्षण मंत्रालयाचे प्रवक्तें लेफ्टनंट कर्नल महेंद्र रावत यांनी सांगितले की, दहशतवादविरोधी कारवायांवर लक्ष केंद्रित करणारा 'प्रागती २०२६' हा बहुपक्षीय लष्करी सराव उमरोई लष्करी तळावर सुरू झाला आहे. दोन आठवडे चालणाऱ्या या सरावात निम-डोंगराळ आणि वनक्षेत्रांमधील दहशतवादविरोधी कारवायांवर लक्ष केंद्रित केले जाईल. रावत म्हणाले की, कठीण परिस्थितीत काम करताना शारीरिक तंदुरुस्ती, शिस्त आणि समन्वय यावर विशेष भर दिला जाईल. ते म्हणाले की, या सरावादरम्यान, भारतीय तंत्रज्ञान आणि संरक्षण कंपन्या 'आत्मनिर्भर भारत' उपक्रमांतर्गत स्वदेशी उपकरणे आणि नवकल्पनांचे प्रदर्शन करतील, ज्यामुळे ज्ञान आदान-प्रदानासाठी एक व्यासपीठ उपलब्ध होईल

आणि संरक्षण उत्पादन, नवकल्पना व आत्मनिर्भरतेमधील भारताची वाढती क्षमता प्रदर्शित होईल. या सरावाच्या उद्दिष्टांमध्ये सहभागी देशांमधील संयुक्त कारवायांमध्ये अखंड समन्वय साधणे, सहकार्याची समान क्षेत्रे ओळखणे, तज्ञता सामायिक करणे आणि वैयक्तिक अनुभवांमधून विकसित झालेल्या सर्वोत्तम पद्धतींच्या देवाणघेवाणीसाठी एक संस्थात्मक यंत्रणा स्थापित करणे यांचा समावेश आहे. याव्यतिरिक्त, बहुपक्षीय वातावरणात गुप्त माहितीचे व्यवस्थापन आणि देवाणघेवाण करण्यासाठी समान संकल्पना विकसित करणे, संयुक्त प्रशिक्षण आणि सांस्कृतिक देवाणघेवाणीद्वारे संरक्षण संबंध आणि परस्पर सौहार्द दृढ करणे हे देखील या कार्यक्रमाचा भाग आहे. रावत म्हणाले की, 'प्रागती', ज्याचा अर्थ 'हिंदी महासागर क्षेत्रातील विकास आणि परिवर्तनासाठी प्रवेशिक सैन्यांची भागीदारी' असा आहे, हा सराव समानता, मैत्री आणि परस्पर आदाराच्या भावनेने आयोजित केला जात आहे.

एकाच वेळी निवडणुका घेतल्यास ७ लाख कोटी रुपयांची बचत : पी.पी. चौधरी

अहमदाबाद : 'एक राष्ट्र, एक निवडणूक' प्रस्तावाची तपासणी करणाऱ्या संयुक्त संसदीय समितीचे (जेपीसी) अध्यक्ष पी.पी. चौधरी यांनी एक महत्त्वपूर्ण दावा केला आहे. त्यांच्या मते, लोकसभा आणि राज्य विधानसभा निवडणुका एकाच वेळी घेतल्यास ७ लाख कोटी रुपयांची बचत होऊ शकते. ही मोठी रक्कम पायाभूत सुविधा, गरिबांचे कल्याण, शिक्षण आणि आरोग्य यांसारख्या सार्वजनिक कामांसाठी वापरली जाऊ शकते. टी रुपये; सुधारित मार्गदर्शक तत्त्वे लग् ४१ सदस्यीय जेपीसी पथक सध्या गुजरातच्या तीन दिवसीय दौऱ्यावर आहे. गांधीनगरच्या गिफ्ट सिटीमध्ये समितीचे मुख्य सचिव एम. के. दास, भाजपचे अधिकारी आणि विविध विभागांच्या

सचिवांसोबत बैठका घेतल्या. पी. पी. चौधरी यांनी गुजरात सरकारला एक सविस्तर अहवाल तयार करण्याचे निर्देश दिले आहेत. या अहवालात उद्योग, स्थलांतर, रोजगार, जीएसटी संकलन, अर्थव्यवस्था आणि पर्यटन यांवर निवडणुकांच्या झालेल्या परिणामांचे मूल्यांकन केले जाईल. हा अहवाल भारतातील इतर राज्यांसाठी एक आदर्श म्हणून वापरला जाईल. चौधरी म्हणाले की, अर्थतज्ज्ञांच्या अंदाजानुसार एकाच वेळी निवडणुका घेतल्यास देशाच्या जीडीपीमध्ये १.६ टक्क्यांनी वाढ होऊ

शकते. निवडणूक सुधारणांचा राष्ट्राला फायदा व्हावा, हे सुनिश्चित करणे पंतप्रधान मोदींचे ध्येय आहे. माजी राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्या अध्यक्षतेखालील एका समितीनेही आपल्या १८,००० पानांच्या अहवालात एकाच वेळी निवडणुका घेण्याची शिफारस केली होती. सरकारने हा अहवाल स्वीकारला आहे.

नागपुरात एकाच दिवशी उष्माघाताचे तीन बळी ?

नागपूर : येलो अलर्टदरम्यान मंगळवारी नागपूर अक्षरशः भट्टीसारखे तापले. दिवसाचे तापमान सरासरीपेक्षा दोन अंशांनी अधिक म्हणजेच ४५.५ अंश सेल्सिअसवर पोहोचले. यासोबतच हा यंदाच्या हंगामातील सर्वाधिक उष्ण दिवस ठरला. यापूर्वी २६ एप्रिल २०२६ रोजी नागपुरात ४५.४ अंश सेल्सिअस तापमानाची नोंद झाली होती. मे महिन्यातील उर्वरित दिवसांतही उकाड्यातून दिलासा मिळण्याची चिन्ह सध्या दिसत नाहीत. २२ आणि २३ मे रोजी विदर्भातील बहुतांश जिल्ह्यांमध्ये येलो अलर्ट लागू राहणार आहे. मागील २४ तासांत शहरात तीन अनोळखी व्यक्तींची मृत्यूची नोंद झाली आहे. हे मृत्यू उष्माघाताने झाले असावे, असा प्राथमिक अंदाज आहे. पोलिसांना यांचे मृतदेह लकडगंज, गणेशपेट व राणा प्रतापनगर पोलिस ठाण्यांच्या हद्दीत बेवारस अवस्थेत आढळले. पहिली घटना, सोमवारी सायंकाळी साडेपाचच्या सुमारास इतवारीतील गांधी पुतळ्याजवळची आहे. येथे अंदाजे ४० वर्षीय व्यक्ती बेशुद्धावस्थेत आढळली. स्थानिकांनी त्याला मर्यात नेले असता डॉक्टरांनी मृत घोषित केले. दुसरी घटना घाट रोडवरील जैन डेअरिसमोरची आहे. १८ मे रोजी पहाटे १.१० वाजताच्या सुमारास अंदाजे ५५ वर्षीय अनोळखी महिला बेशुद्धावस्थेत आढळली. मेयोच्या डॉक्टरांनी मृत घोषित केले. तिसरी घटना आयटी पार्क परिसरातल्या प्रिमीम टेक्नॉलॉजी ग्रुप बिल्डिंगच्या भिंतीलगत एक अनोळखी ४५ वर्षीय व्यक्ती बेवारस स्थितीत बेशुद्धावस्थेत आढळली. त्यांना मेडिकल रुग्णालयात नेले असता, डॉक्टरांनी मृत घोषित केले.

संत गाडगेबाबा बहुद्देशीय आश्रम,जरूड ता. वरूड जि.अमरावती

बुद्ध विहार समन्वय समिती,नागपूर * शांती वन चिंचोली

द्वारा आयोजित

बाल संस्कार आणि व्यक्तिमत्त्व विकास निवासी शिविर * पालि भाषा प्रशिक्षण शिविर

रविवार ते रविवार: दिनांक २४ ते ३१ मे, २०२६ स्थळ:- शांती वन चिंचोली नागपूर

उद्घाटन	समारोप
रविवार दिनांक २४ मे, २०२६ तुपारी ४ ते ६ अध्यक्ष : प्रा. वनशासक धाबडे (राष्ट्रीय काव्यव्यंश, बुद्ध विहार समन्वय समिती)	रविवार दिनांक ३१ मे, २०२६ सकाळी ९ वा. अध्यक्ष : हरीकीसनदादा हटवार (संत गाडगेबाबा बहुद्देशीय आश्रमचे संस्थापक उपाध्यक्ष / समिती, धर्म सभा सदस्य)
उद्घाटक: डॉ. अशोक बागुल (से.नि.IPS) नागपूर	प्रमुख पाहुणे: पंचश्री डॉ चंद्रशेखर मेश्राम (जागतिक मॅट्रोपल तज्ञ)
विशेष अतिथी	प्रमुख पाहुणे
कु.प्रणयाताई भालेकर (IAS) उपचिक्षिकाती भंडारा	नरेंद्र ताकसांडे से.नि.पिच इंडिविया
	विधुतीचंद्र गजभिये कादगाडू नेते
	डॉ. एन. डी.पाटील मुणिसिंह नेत्रोग तज्ञ
	डॉ. सुहास कानकाडे मुणिसिंह रोगविज्ञान आणि हार्ट रोगविज्ञान तज्ञ
	डॉ. पल्लवीताई दराडे (IRS) आयकर आयुक्त,मुंबई
प्रमुख उपस्थिती	
सरदार जगजीत सिंग / वैशाली नागरिक सेवा संघ, वैशाली नगर,नागपूर. नरेशजी धोपटे /मोतीलालजी नाईक /जीवनलाल गेडाम/स्मिताताई खेरनार,कर्जत * मेहेराताई गायकवाड, (खारघर मुंबई) सिलवकुमार रामटेके आणि सुचिताताई सुरेश बुरबरे परिवार /डॉ.राधाताई पहाडे पवार /डॉ.प्रमिलाताई चिंचखेडे	

संपादकीय
लेखणीची खरी ताकद

भा रतातील सामाजिक परिवर्तनाच्या इतिहासात महात्मा ज्योतिराव फुले यांचे स्थान अत्यंत क्रांतिकारी आहे. त्यांनी शिक्षण, स्त्रीमुक्ती, शूद्र-अतिशूद्रांचे हक्क, अंधश्रद्धाविरोध आणि जातीय अन्यायाविरुद्ध निर्भीडपणे आवाज उठवला. त्यांनी समाजातील शोषितांना विचार करण्याची ताकद दिली. मात्र त्यांच्या कार्याइतकाच त्यांच्या लेखनालाही मोठा विरोध सहन करावा लागला. त्यांच्या भाषेवर, व्याकरणावर आणि लेखनशैलीवर टीका करण्यात आली. पण ही टीका केवळ भाषेची नव्हती; तिच्यामागे सामाजिक वर्चस्वाची मानसिकता उडलेली होती. त्या काळात साहित्य आणि शिक्षणवर विशिष्ट उच्चवर्णीय जातींचा वर्चस्व होता. संस्कृतप्रभु आणि अलंकारिक भाषा हीच 'शुद्ध' भाषा मानली जात होती. अशा परिस्थितीत एका माळी समाजातील व्यक्तीने धर्म, जातव्यवस्था आणि सामाजिक शोषणावर थेट प्रहार करणारे लेखन करणे अनेकांना सहन झाले नाही. त्यामुळे त्यांच्या विचारांना उतर देण्याऐवजी त्यांच्या भाषेतील चुका शोधण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. त्यांच्या 'गुलामगिरी', 'शेतकऱ्याचा आसुस' आणि 'ब्राह्मणांचे कसब' यांसारख्या ग्रंथांतील प्रश्नांना उत्तर देणे कठीण होते, म्हणून भाषेच्या नावाखाली त्यांना काही लेखण्याचा प्रयत्न झाला. महात्मा फुले हे पारंपरिक संस्कृत शिक्षण घेतलेले पंडित होते. त्यांनी समाजाचे विद्यापीठ असणावतून पूर्ण केले होते. त्यांनी शेतकरी, बहुजन आणि अशिक्षित आदि यांच्या दुःख जवळून पाहिले होते. त्यामुळे त्यांच्या लेखनात कुत्रिम सौंदर्य नव्हते; तर जिवंत वास्तव होते. त्यांची भाषा ही लोकांची भाषा होती. त्या भाषेत वेदना, काय, संताप होते आणि परिवर्तनाची तळमळ होती. म्हणूनच त्यांचे लेखन थेट सामान्य माणसाच्या मनाला भिडले. साहित्याच्या खरा उद्देश काय, हा प्रश्न येथे महत्त्वाचा ठरतो. जर साहित्य केवळ शब्दांच्या सजावटीवरून येथे मर्यादित राहिले, तर तो समाजातील वेदनांना साहित्याच्या यादूक शक्त नाही. महात्मा फुले यांनी साहित्याला सामाजिक परिवर्तनाचे शस्त्र बनवले. त्यांनी लेखणीचा उपयोग अन्यायाविरुद्ध संघर्षासाठी केला. म्हणूनच त्यांच्या लेखनातील भाषिक नुटीस किंवा अयोग्यता थोडीच उरल्या; पण त्यांचे विचार आजही समाजाला दिशा देत आहेत. इतिहासात परिवर्तनाची विचारांना सुवर्णातील विरोध सहन करावा लागतो. राजर्षी शाहू महाराज यांनी शिक्षण आणि अशिक्षणाच्या माध्यमातून बहुजन समाजाला न्याय देण्याचा प्रयत्न केला, तेव्हाही त्यांना विरोध झाला. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी त्यांच्या प्रचंड विद्वत्तेनंतरही जातीय अमान्य सहन करावा लागला. पण काळाने सिद्ध केले की समाजाला पुढे नेणारे विचार हेच खरे. परिवर्तनवादी विचार असतात. आजही सामाजिक प्रश्नांवर लिहिण्याच्या लेखकांना अशाच प्रकारच्या टीकेला सामोरे जावे लागते. त्यांच्या भाषेतील चुका, शैलीतील नुटी किंवा मांडणीतील कमतरता यासारकून त्यांना काही लेखण्याचा प्रयत्न केला जातो. पण ज्यांच्या लेखनात समाजासाठी जळणारी संवेदनशीलता असते, त्यांचे शब्द लोकांच्या मनात पोहोचतात. कारण समाजाला कुत्रिम शब्दांपेक्षा जिवंत वास्तव अधिक जवळचे वाटते. आज साहित्य क्षेत्रात आणखी एक समस्या दिसून येते - ती म्हणजे जुन्या आणि नव्या समाजातील धोड्या. काही प्रस्थापित मांडणी नवोदित लेखकांना सज्ज स्वीकारत नाहीत. नवीन लेखक लोकप्रिय होऊ लागले की अस्सुरक्षिततेची भावना निर्माण होते. त्यामुळे त्यांच्या लेखनातील गुणांपेक्षा चुका अधिक शोधल्या जातात. साहित्य क्षेत्रातील यामुळे समाजात काही राजकारण आणि विशिष्ट मंडळींचे वर्चस्व राबवणे अनेक प्रतिभावाना लेखक दुर्लक्षित राहतात. ग्रामीण भागातून किंवा समाजजिवण चळवळीतून आलेल्या लेखकांना अधिक संघर्ष करावा लागतो. कारण त्यांच्याकडे मोठे संर्षकाळी नसते, पण त्यांच्याकडे अनुभवांचे सत्य असते. त्यांच्या शब्दांमध्ये वास्तवाची ताकद असते. त्यामुळे ते लोकांच्या मनात घर करतात. इतिहास सक्षी आहे की समाज बदलणारे विचार बहुतेक वेळा उपेक्षितांमधूनच पुढे आले आहेत. तथापि, सर्वच ज्येष्ठ लेखक असं नसतात. अनेक प्रायत्न्य साहित्यिकांनी नवोदितांना मार्गदर्शन केले आहे. साहित्याची परंपरा ही स्वांदातून आणि परस्पर आदरातून पुढे जाते. साहित्य कोणत्याही एका वर्गाची मतेवारी नाही. ते समाजाच्या विचारांचे व्यासपीठ आहे. नवोदित लेखकांनीही टीकेने खचून जाता कामा नये. लेखनासाठी सतत वाचन, चिंतन आणि अभ्यास आवश्यक असतो. समाजासाठी प्रश्न समजून घेणे आवश्यक असते. शेतकऱ्यांचे प्रश्न, गरीबजगाती, शिक्षणातील विषमता, रिवाजचे प्रश्न, सांख्यिकीय मूल्य आणि लोकशाहीवरील संकट यांसारख्या विषयांवर सातत्याने लिहिलेले लेखक पाहिले. कारण लेखकांची खरी ओळख त्याच्या समाजात बांधिलकीतून निर्माण होते. व्याकरणाच्या चुका सुधारता येतात; पण समाजासाठी जळणारी संवेदनशीलता निमूण करणे कठीण असते. म्हणूनच साहित्याचा खरा मार्गदर्शक केवळ भाषा नसून त्यामागील विचार आणि मानवी मूल्ये असतील. समाजाला विचार करायला भाषा पाडणारे लेखन कळावी. कसाटीकवर टिकते आहे. आवश्यकता आहे ती धैर्यवान लेखणीची. कारण शब्द हे केवळ शब्द असणं नसतं, ते समाज परिवर्तनाची डिगणी असतात. महात्मा फुले यांनी ती डिगणी परिपूर्ण आणि पुढे शाहू-आंबेडकरांनी तिला क्रांतीचे रूप दिले. त्या परंपरेला पुढे नेण्याची जबाबदारी आजच्या लेखकांवर आहे. त्यामुळे टीकेला घाबरून न जाता लेखणी अधिक धादमपणे करणे, वाचन अधिक सखोल करणे आणि समाजप्रबोधनाचे कार्य सातत्याने सुरू ठेवणे हेच खऱ्या अर्थाने फुले-शाहू-आंबेडकरांचे अभिवादन ठरते. ●●●

ही योजना फक्त सात वर्षांपासही होती. सात वर्ष शासनाकडून फंड प्राप्त झाला. पुढे या संस्था आत्मनिर्भर व्हाय अशी अपेक्षा होती. परंतु उद्दीष्टापर्यंत पोहचण्याआधी आदिवासी नेतृत्व निर्माण झाले नाही. सदरील संस्थेचे अध्यक्ष आदिवासी होते. उर्वरीर एक बँक नियुक्त संचालक वगळता उरलेले सर्व संचालक आदिवासी होते. परंतु विषयाचा चर्चा करताना आदिवासी गुलामगिरी मानसिकतेतून बाहेर पडण्याचा मार्ग स्पष्ट दिसत नव्हता. त्यामुळे ही महाराष्ट्र सरकारची योजना यशस्वी होऊ शकली नाही. यामध्ये अनेक आदिवासी पदवी प्राप्त युवक अडकले होते. सुरुवातीला संस्थेत 'व्यवस्थापक व लेखापाल' ही पदे आदिवासी युवकांसाठी भरण्यात आली. मी (शशीकांत नागभिकर) 'व्यवस्थापक' पद स्विकारले व नैकीरला प्रारंभ केला. परंतु मी अस्थायी होते. नैकीरची हमी नव्हती. कधी काय होणार हे सांगता येत नव्हते. तरीपण शासनाने 'व्यवस्थापक' व 'लेखापाल' ही दोन पदे आदिवासी विकास महामंडळाच्या केंद्रमध्ये सामान्यतः घेतले. त्यामुळे नैकीरमध्ये स्थिरता, सुरक्षितता जाणवू लागली. पण पुढे काय? हा प्रश्न गंभीर तथा भविष्याचा होता. मला यातून बाहेर पडायचे होते. कधी साधी परीक्षेच्या तयारीला लागलो. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या (एस.पी.सी.) परीक्षा उत्तीर्ण केली. मला 1983 च्या ए पी सी सी तर्फे माझी निवड 'विक्रीकर निरीक्षक' पदासाठी झाली. तो क्षण माझ्या जीवनातील आनंदाचा होता. मी त्वरीत 1983 मध्ये मुंबई येथे विक्रीकर विभागा 'विक्रीकर निरीक्षक' म्हणून पदभार स्विकारला. मुंबई येथे रूजू झालो. पुढे याचा विभागात विविध पदावर अनुक्रमे विक्रीकर अधिगरीर वर्ग 2, सहायक विक्रीकर आयुक्त, उपआयुक्त विक्रीकर पदासाठी माझगांव, बांदे, कोकण भवन, पालघर, ठाणे, नागपूर याठिकाणी काम करण्याची सुवर्णसंधी प्राप्त झाली.

समाजसेवेतून देशसेवा : समाजसेवा करण्याची आवड मला शिक्षण घेत असताना होती. माझ्या आईवडीलांच्या संगोपनामुळे, संस्कारामुळे मला समाजसेवा करण्याची

जनगणना 2026

जनगणना ही देशातील सरकारी योजना, बजेट वाटप, आणि मतदारसंघांची पुनर्रचना करण्यासाठी तसेच शिक्षण आणि नोकरीतील आरक्षण तसेच भविष्यात आरक्षणाचे उपवर्गीकरण झाल्यास त्या करीत अत्यंत उपयोगी ठरू शकणाऱ्या प्रक्रिया आहे.

जनगणना 2026-27 संदर्भात सगळ्यात जास्त चर्चा महाराष्ट्रात होत आहे आणि विशेष म्हणजे बौद्ध समाजातील लोकांमध्ये प्रचंड प्रमाणात याची चर्चा सतत होत आहे.

ज्या समाजात मोठ्या प्रमाणात एखाद्या विषयावर चर्चा होत असेल, तर ते जिवंतपणाचे लक्षण असते.

लिहिता
संवेधा
समल
एकूण
दुसऱ्या
जाणा
भारता
सुद्धा
जाईल
पूर्वाश्र
सुद्धा
आजी
त्यांची
स्पष्टी

बौद्ध समाज आजही तेव्हाच्या स्थूतीने जिवंत आहे. हे त्याचच लक्षण आहे. वैचारिक लढाईचं माध्यम दे. बद्दजुन सौरभ हे महाराष्ट्रातील सर्वप्रथम असलेले एक क्रांतीकारी दैनिक वृत्तपत्र आहे. प्रस्तुत दैनिकाने अतिशय ताकदीने अनेक आख्यातानु एक ऊर्जा निर्माण केले आहे. तसेच अग्र्यासह योद्ध्यांना कणखर आणि दमदारपणे आपल्या लेखणीतून आपले लक्षात मांडण्याची संधी निर्माण करून दिली आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी 1956 ची धम्मक्रांती ही जातीविहीन समाज निर्माण करण्याची होती. त्याचे विस्तृत संक्षेप 'युक्ती कोण पथे' आणि 15 राज्यभर 1956 चा दीक्षाभूमीवरील भाषणात मिळतात. फ्रेंच राजवटीपेक्षाही ती अभूतपूर्व क्रांती होती. शेकडो वर्षांपरत समतेचा, स्वातंत्र्याचा आणि स्वाभिमानाचा बुद्धिचा विध्वंस लक्षाे लोकांनी अंगिकारला होता. त्याच परिणाम म्हणजे शाळेमध्ये आपल्या मुलांना दाखव करताना केवळ 'बौद्ध' म्हणुन नोंद करणाऱ्यांची संख्या 1956 नंतर सतत वाढत गेली. ही जगप्रचारा बौद्धशास्त्रा प्रचंड प्रभावित विचारासंप्रथम करी उरली. काही विचारवंतांनी सांगितले की पूर्वीशास्त्री 'जात' लिहा आणि धर्म 'बौद्ध' लिहा, तर काही विचारवंतांनी सांगितले 'जातीचा कायम रिक्ताम ठेवा. बौद्धांची जन्मस्थळा 2011 साले जा जन्मस्थेनुसार एकूण अनुसूचित जातींचा लोकसंख्येकी जवळपास 62 टक्के आहे. काही लोकांनी खाल त लिहिल्याची चूक केल्यास ती संख्या 45 टक्केपर्यंत जातली उतरू शकते. त्याचा परिणाम शिक्षणातील आरक्षण व नोकरीतील आरक्षण यावर पडू शकतो. त्यामुळे 'बौद्ध' म्हणुन

महाराष्ट्रातील प्रसिद्ध मानवीकासतज्ञ डॉ. आनंद नाडक १५ मे २०२६ रोजी निधन झाले. या लेख माणसांसाठीतील बुद्धीसोबत क्षणेक्षणीचा विचारपया पाहणार आहोत. डॉ. आनंद नाडकीणी यांनी बुद्ध्याचा विचारपय अथ्यास केलेला होता. त्यांनी बुद्ध्याचा विचारपय संशोधन करु लीलहिले होते. हा लेख त्याचा थावपूण आदरंजलीसह लीलहीत आनंद मयसुंदन नाडकीणी हे महाराष्ट्रातील एक ज्येष्ठ नोवोव लेखक, विचारपय आणि सामाजिक कार्यकर्ते होते. त्यांनी ईस्टर् सांकाळींजकल हेल्थ (EPH) आणि मुतांगण व्यसमसुंय्पायन केलेली. त्यांचा चार सहाकुंन अथिक काळ त्यांनी मानसि क्षेत्रात मोलाचे काम केले. १५ मे २०२६ त्यांचे निधन झाले. महाराष्ट्रदेशशील विचारपय आणि लाखे लोकांना जगण्याची उभम माणसुंय गमावला आहे.

माझे गुंमिस्त प्र. श्याम मान वयांच्या सोबत काम करत असनाला "जिज्ञासा" प्रकल्पांमध्ये मी कॉलेज जीवनात माणसांपेवार क्षेत्रात केले... ते डॉ. आनंद नाडकीणी आण आपल्यात नाहीत...त्यांना आदरंजली. ६ महिन्यांपूर्वीच कुसुमाग्रज प्रतिष्ठानाच्या आमची नाश झाली होती. आमच्या छान गणां झाल्या. कधी वाटलेच नव्हते, ती भेट डेरल... वेद, बुद्ध विचार, मानसशास्त्र आणि माणसुंयय त्यांकेली मांडणी मालासुंयशून्य जांची...त्यांनी बुद्ध आणि वेद यां अथ्यास करुन अन्यासपूणी विवेकी मांडणी केलेली. त्यांचा प्रत्येक विचारंना दिशा देणारा असायचा... मी REBT त्यांच्याकडूनच २५ वर्षांपूर्वी मुंबई मुंसिफ कोर्टीरशामधील शाळांमध्ये मीलला संघटना, मुंबई पोलिस, मुंबई महानगरपालिका आणि आय पी एफ एकटित एक प्रकल्प रबवीला होता. त्या जिज्ञासा प्रकल्पाव्याख्याणानी आमचा मित्र अरुण नाईक आणि डॉक्टरसोबत असमुपदेशन आणि सत्र घेयासाठी त्यांच्यासोबत जायचो.

बुद्ध विचारशी घेयाली नाते : डॉ. नाडकीणी त्यांच्यावर बुद्ध विचारंचा खोल प्रभाव होता. ते बुद्धांना केवळ धार्मिक व्यक्ती म्हनवें, तर एक विचार प्रक्रिया म्हणून पाहत असत. बुद्ध्याचा चार सत्येमध्ये (दुःख, दुःखाचे कारण, दुःख निवारण आणि माण आनंद) आनंद नाडकीणी म्हणायचे मला या अर्थसत्या मध्ये मनोविज्ञानाचे दिसते. गौतम बुद्धांनी मानवी जीवनातील दुःख आणि त्या निवडण्याच्या मार्ग स्र करणयासाठी 'चार आर्य सत्ये' सांगितली. **बौद्ध धर्माचा हा पाया आहे :** १. दुःख (जगत दुःख आहे), अपूर्ण, असंतोषजनक आणि दुःखमय आहे. जन्म, जरा (महा आजारपण आणि मृत्यु या सर्व गोष्टीमध्ये दुःख आहे).

२. समुदाय (दुःखाचे कारण) : या दुःखासाठी मानवी इच्छा, लाल अजानामुळे निर्माण झालेली 'पण्या' कारणीभूत आहे.

-27 आणि बौद्धां

केवळ गरज नसून तरतूद आहे. धर्मातील लोकांची ध्या जगणगेनेच्या टप्यात मोजली होळी. त्या मध्ये तसेच महाराष्ट्रातील की संख्या मोजली

बौद्ध म्हटल्यानंतर त्या मध्ये महाराष्ट्रातील बुद्ध धम्मात धर्मातर केलेल्या मारतां समाजाची मोजली जाईल. (अर्थात ती फारच कमी आहे) समाजातील काही लोकांनी धर्मातर केले आहे, त्या सुद्धा मोजली जाईल. डॉ. रूपा कुळकर्णी, पाटणकर, सावळे यांच्या सारख्या नामवंत मी सुद्धा मागील काळात धर्मातर केले होते. मला सुद्धा बौद्ध विद्यार्थी काही वर्षांपूर्वी महाराष्ट्रात गेले आहे होते (आता नसतील). त्या समाळांची म्हणून होईल. परंतु धर्माच्या आधारावर आरक्षण मिळू शकते धर्माच्या संत्ताभात नोंद झालेली 'बौद्धां' ची महाराष्ट्रासाठी उपयोगी ठरू शकत नाही. त्या पहिल्या फेजमध्ये एससी/एसटी/इतर प्रवां िहिती विचारली गेली. त्यामध्ये जर आपण रिकत ठरके आरक्षण आहे, ती संख्या खाली घसरू णि पुढे येणाऱ्या आरक्षणातील उपकांर्षरणात णपरीत परिणाम होऊ शकतो. भारतीय बौद्ध देण शाखेच्या दोन अध्याक्षांते वेगवेगळे विचार ार सभा सांगते, की येणाऱ्या जगणगेनेत पूर्वीची ण आणि धर्म 'बौद्ध' लिहा. तर दुसऱ्या शाखेचे णणत, "जात जगणगना आणि आरक्षण यांचा ंबंध नाही." यांच्याकाडे वैध जात प्रमाणपत्र आरक्षण कोणत्याही परिस्थितीत काढून घेतले . तुम्ही फक्त 'बौद्ध' धर्म नमूद केला तरी तुमचे णाक्ष्यता आहे." हा अत्यंत फसवा आणि भ्रममूलक णाक्ष्यता शाळेच्या दाखल्यावर 'बौद्ध' लिहिले णा 'कास्ट स्टिफिकेट' वर सुद्धा 'बौद्ध' लिहिले णा सुद्धा आरक्षण मिळेल, परंतु प्रत्येकांना 'कास्ट करवील लागते आणि 1950 चा पुरावा जोडून णां की जात 'मोहर' होती, असे दाखवावे लागते णी सर्वागात नोंद' करी नये, हे त्यांचे म्हणणे

जगणगेनेत नोंद कर पहिल्या फेरीत ण करण्याचे टाळले, येथे 'एससी' ची 'ओपन' प्रवागीतल दुसऱ्या फेरीत धर्म 'बौद्ध' म्हणून नोंद शंका नाही. महारा भारतीय बौद्धांची निश्चित पुढे येईल कोणत्याही धर्माच महाराष्ट्रातील 'ध आरक्षण घेत नाही दीक्षित झालेला आरक्षण घेती. ज आपण जातीचा त तर त्याची संख्या नव्हे, समख्याच त्याचा अमल कर 'शूय' सुद्धा ह लोकसंख्येवरून आरक्षणाचे उप वाटकार फार ती महाराष्ट्रातील ज लिहिल्यास संख्य वर्गीकरण केले महाराष्ट्रातील बौद्ध निश्चित कमी होत आयआयएम इत्या संख्येवर आणि नो होईल. ज्यांनी नो निवडक अतिस्

बहुजन

कर्तव्य

सांख्यिकीय दृष्टिकोनातून शंभर टक्के चुकीचे आणि स्वतःच्या पायावर कुऱ्हाड मारणारे उरते. मुंबईच्या एका दैनिकाने बौद्धांच्या जगणगणनेबाबत काही लेख प्रसिद्ध केले. भाकरी आणि स्वाभिमान याचे वर्णन केले. बौद्धांनी 'बौद्ध' म्हणून असे त्यांनी सांगितले. जगणगणनेच्या प्रवागीतले 'एससी' म्हणून नोंद आपली नोंद 'इतर' प्रवर्गात होईल. कमी होईल आणि इतर म्हणजेच ह्या आपोआप वाढेल. जगणगणनेच्या ह्या कतिती असेल, त्याचे सांगितले जाते. तेथे समळेच करतील, यात यत्किंचितही कितती बौद्ध आहेत आणि संपूर्ण या कितती असेल, त्याची आकडेवारी भारतीय संविधानातील तरतुदीनुसार आधारवार आरक्षण दिले जात नाही. तसे बौद्ध' सुद्धा धर्माच्या आधारे अनुसूचित जातीमधून 'बौद्ध' धर्मात ह म्हणून तो जातीच्या स्तरावरील करणे पटवले, होईल. एवढेच जगणगणनेत बौद्धांनी जर त्यांची संख्या आरक्षण हे दिले जाते. जगणगणने करणयांची नोंद होताना दिसते. जगणगणनेत जातीच्या स्तरावर 'जात' न होईल आणि त्या आधारावर जी आणि 2011 च्या जनगणनेत जी संख्या 62 टक्के होती, ती जिनअग्र, मंडिकल, आचार्यटी, ससम शैक्षणिक संस्थेतील प्रवेशाच्या आधारे आरक्षणवर सुद्धा त्याच परिणाम याचे काढणे घेतले, त्यापैकी काही यानी मंडळी जगणगणनेत 'जात'

लिहण्यास नकार देत आहेत संदर्भात, एखाद्याच्या शाळेच्या असेल आणि जातीच्या सर्टिफिकेट असेल. तरी कास्ट व्हीलडिड पूर्वज कोणत्या जातीचे होते, आमचे पूर्वज 'महार' जातीचे त्याशिवाय जातीचे सर्टिफिकेट 'बौद्ध' असण्याचा स्वाभिमान नाइलाजानुसार करावे लागते. ह्या मागास प्रवर्गातील व्यक्ती ओगट असे म्हटले. परंतु महाराष्ट्रा गिण्यानुसार राखीव जागोतील करणयास भेदी घातली आहे. 'बौद्ध' लिहून ओगटण्यास नोंकरीकरिता अर्ज केला, तरी जोडावयाच लागतो. त्यावर मुद्दा अशावेळी निवेकसान अधिकाऱ्या संदर्भात अनेक घटना घडो मीडियावर सुद्धा मोठ्या प्रमाणा जगणगणनेच्या संदर्भात बौद्धांमधून विचारसंभन झाले आहे. आहेत, यासाठी त्यांनी जगणगणनेत असेललेली पैती अतिरिक्त या जगणगणनेसंदर्भात चांगली झाली, की बौद्ध संदर्भात झाली आहे. हा डोस संविधानात सांगितलेल्या विजय आहे. 'भर्मातरित बौद्ध' केंद्र करावे, याकरिता अनेक मित्रांच्या सहगुने नवें वर्षापासून प्रयत्न जातीतील धर्मातरित त्यामधर्मात लिखित आहेत. रिपब्लिकन पार्टीचा असल्यामुळे या मागणीचा पाठ आता खऱ्या आंदोलनाला सुरु काही हरकत नाही. माझेही हा काही गळ्यात घालून मिरर संविधानिक सूचीसुसार 'जात' येणाऱ्या जगणगणनेत हा बदल धर्म 'बौद्ध' आणि जातीच्या लिहणे, असे संवैधानिक आवश्यक आहे. ●●●

पुरुषोत्तम संबोधी
मो.9422803760

[illegible]

डॉ. आनंद नाडकर्णी : बुद्धांसोबत क्षणोक्षणी

३. निरोध (दुःखाचा अंत) : मानवी तुष्णा किंवा वासनेचे पूर्णपणे नाश करून दुःखापासून मुक्ती मिळवणे शक्य आहे.

४. मार्ग (दुःख निवारणाचा मार्ग) : दुःखाचा माननाट करणाऱ्या या मार्गाला 'अष्टांगिक मार्ग' म्हणतात, ज्याचे अनुसरण करून निवारण प्राप्त करता येते. त्यांना त्यात मनोविज्ञानाचे मूळ देसायचे.

गौतम बुद्धांनी दुःखाचा नाश करण्यासाठी आष्टांगिक मार्गासाठी 'अष्टांगिक मार्ग', आठ अंशांचा मार्ग, सांगितला आहे. हा मार्ग 'मध्यम मार्ग' असे ओळखला जातो. **अष्टांगिक मार्गाचे ८ नियम खालीलप्रमाणे मध्ये प्रामुख्याने दिसून येतात.**

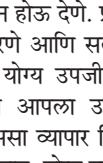
१. सम्यक दृष्टी, योग्य दृष्टिकोन, जगाचे वास्तव स्वरूप समजून आर्यसंन्यास्यार विश्वास ठेवणे. २. सम्यक संकल्प, योग्य विचार, मन आणि पवित्र विचार ठेवणे. आसक्ती, राग आणि हिंसेपासून दूर राहणे. ३. सम्यक वाचा, योग्य बोलणे, नेहमी सत्य, मर्यादित वचन बोलणे. खोटे बोलणे, चहाडी करणे आणि शिवीगाळ करणे. ४. सम्यक कर्मांत, योग्य कृती, आपले कोणतेही वाईट काम न होऊ देणे. प्राणिमात्रांना न करणे, चोरी न करणे आणि सद्वाचारी राहणे. ५. सम्यक आजीविका, योग्य उपजोडणे आणि नैतिक मार्गाने आपला उदरनिर्वाह करणे. ६. सम्यक व्यायाम, योग्य प्रयत्न, मन विचार येऊ नये म्हणून सतत प्रयत्न करणे. ७. वाईट विचार नष्ट करून चांगले विचार करणे. ८. सम्यक स्मृती, योग्य सज्जता, आपल्या शरीराच्या भावनांच्या प्रति नेहमी जागृत राहणे. सावध राहून मानवाच्या स्वभावातून करणे. निवृत्त शेतकरी अश्विनी सत्य जाणणे. ते म्हणायचे की, बुद्धांचे विचार "cognitive based" आहेत. त्यांचेचारावर आधारित हे आधुनिक REBT Rational Emotive Behavior Therapy थेरेपी लोकांमधून घेतली आहे. म्हणून ते मानवीसोबत चांगले जुळते. त्यांच्या मते, "अंत दीपो भव" स्वतःचा दीप

५. वास्तव्याचा प्रवास

प्रवीणी गांगुर्डे
9890631933

शिकवतो, का आहे.
 मानून व्यक्त
 सुंदर उदाहरण
 वित्त आहेत
 आधारेत
 णी जागरूक
 निःसंगता
 यासारख्या
 भूतकाळातील
 नी दाखवले.
 द्व विचार खूप
 क्षणे निरीक्षण
 लखणे, त्याचे
 आणि बुद्ध
 वचन मांडले
 रित दृष्टिकोन.
 निःसंगतेचा यांचि
 'मनषण' आणि
 चीन भारतीय
 नून मानसिक
 कार्य हजारी
 नी मानसिक
 डॉ. आनंद
 नव्हता, तर
 ला आजच्या
 नगणे, करणा
 हे त्यांच्या
 त्त्वाचा वारसा
 ग्री ! ●●●

जोडले पण तोडले नाही : अष्टपैलू व्यक्तिमत्व
अॅड. शशीकांत नागभिडकर

भिर्भरुची	निर्माण	समाज
माली.	शिक्षणामुळे	मित्रमं
चपपदाची	नैकरी प्राप्त	रला.
माली.	आदिवासी	मसराला
मामाजात	जन्मला	(माधव)
माली	पण	मी
मामाजासाठी	पर्यायाने	कार्यकेंद्र
शासाठी का	करता	करण्य
ईईल, याकडे	माझे मन	कल्या
आल्यानंतर	१९८३	आदिदि
चे आयोजन	करण्यत	कार्यक्र
माली	विकाससंघी मा.	वादता
होते. कल्याण	येथील	सहभा
व. केशवराव	मंडावी,	नावाच

आदिवासी अस्तित्व

प्रा. डॉ. वामन शेळमाके
मो. 9420973248

पूतून देशेसेवा करण्याचा धाडसी निर्णय मी आमच्या सहकाऱ्यां ने घेतले. हा निर्णय अगदी खरा असून तो १९८८ मध्ये बोविली येथील स्व. सुभाष स्व. दामोदर इळ्याते, स्व. विजय मडावाल (श्री. शमरावर इरपाची, श्री. रमेश परचावे) अशी शशीकांत कोवेकर) इत्यादीसह अनेक सामाजिक संघटीत होऊन 'वधुवर पंचायत' मेळवायला ठरविले. या मेळवाळ्याच्या निमित्ताने मुंबई, ठाणे, उल्हासनगर, अंबरनाथ इत्यादी परिसरातील मी समाजाबंधव सहभागी झाले. सुरुवातीलाचे स्वरूप लहान स्वरूपात होते. कार्यक्रमांतिसादण आदिवासी समाजाबंधव, भंगिनीं समाज संस्था नोंदणी करण्यात आली. उपरोक्त मंडळां व हिहले अध्यक्ष स्व. दामोदर इळ्याते, कायाध्यक्ष शशीकांत नागाभिडकर, श्री. रमेश परचावे (सचिव), कायाध्यक्ष स्व. विजय माधवी होत. कसे दिवशी अचानक दामोदर इळ्याते यांचे निधन झाले. त्यामुळे कार्यकारणी मध्ये बदल करायला लागला. श्री. अं.ड. शशीकांत नागाभिडकर यांचे अध्यक्ष म्हणून निवड करण्यात आली. श्री. केशव कुमर उड्के, सचिव, श्री. रमेश परचावे कायाध्यक्ष अशाप्रकारे २०२२ पर्यंत मंडळां सांभाळला. सुरुवातीला 'वधुवर पंचायत' असून कायला सुरुवात झाली. तदनंतर हे नाव सामाजिक व सांस्कृतिक मेळवा' असे नाव ठरवून कार्यक्रम घेण्यात आले.

मलांनो मैदानात या....

आ जचे युग हे विज्ञान तंत्रज्ञानाचे युग समजले जाते. २१ व्या शतकातील या विज्ञान तंत्रज्ञानाच्या युगात स्मार्ट फोन, इंटरनेट हे प्रत्येकाच्या जीवनातील अविभाज्य घटक बनले आहेत. केवळ घरातील मोठ्या समजकडेच नव्हे तर शाळकरी मुलांकडे देखील मोबाईल फोन पाहायला मिळत आहे. कोरोना काळात ऑनलाइन शिक्षणासाठी हाच फोन घेतले दिलेला मोबाईल आजून्ही मुलांच्या हातात आहे. पालक मोबाईल आज मुलांच्या सर्वात जवळचा सहकारी बनला आहे. सकाळी उठल्यापासून रात्री झोपेपर्यंत मुले मोबाईललाच चिकटून बसलेली असतात. आजच्या विज्ञान तंत्रज्ञान युगात मोबाईल हा गरजेचा आहे. तो गरजेनुसार वापरला गेला पाहिजे मात्र आज मुलांसाठी मोबाईल हेच सर्वस्व होऊन बसले आहे. आजच्या मुलांना मोबाईलने भुरळ घालली आहे. दिवसाला पाच ते दहा तास मुले मोबाईल वरच असल्याने मुलांची शारीरिक व बौद्धिक वाढ खुंटत चालली आहे त्यामुळे मुलांचे बालपण हावत चालले की काय अशी शंका मनात येते. आजचीच मुले जास्त प्रमाणात टीव्ही, संगणक, मोबाईल, इंटरनेट, व्हिडीओ गेम, व्हाट्सएप, फेसबुक, इंस्टाग्राम यासारख्या सोशल मीडियात दुर्लभ असतात. तंत्रज्ञानरुपी राक्षसाने मुलांचे बालपणच खाऊन टाकलय. पूर्वी शाळांना सुट्ट्या लागल्या की गावागावातील मैदाने मुलांनी भरून गेलेली असयाची पण आज ती मैदाने विज्ञान तंत्रज्ञानाच्या युगात ओस पडली असल्याचे चित्र पाहायला मिळते. क्रिकेट वाजताना एकही मैदानी खेळ खेळताना मुले दिसत नाहीत. दिशी खेळ तर आजच्या मुलांना माहीतच नाहीत. गोठ्या, भोवरे, वेष्टीदांडू खेळताना कोणी दिसत नाही. अहट्यातल्या आणि सुरपरांच्या या खेळाचे नियम तर सोडाच

पण नावही आजच्या मुलाना माहीत नाही. मोठे रिंगण घेऊन त्यात गोष्ट्यांचा डाव लावल्याचे चित्र आज रथायला मिळत नाही. गलगुल्ट करून खेळणे व त्यावर राज्य दावे लागल्याचे हल्लीच्या मुलांमध्ये ऐकवाहीनाही नाही. भोवऱ्याच्या रिंगणाचीही तीच अवस्था. दयादावर आरी घासून भोवऱ्याला टोक काटी बसलेला मुलगा शोधूनही सापडेनासा झाला आहे. जुन्या कपड्यांचा चेंडू तयार करून खेळला जाणारा रथाधप्पीचा खेळ हल्लीच्या मुलांना माहीतही नाही. लपडाव, विठीबांदू, लगोरी, कुरगोडी, चंगुल, उडाणपट्टू हे खेळ आता दुर्लभ झाले आहेत. लंगडी ही खेळ आता फक्त शाळेतील पिटीच्या तसापूरता उरला आहे. खेळांमुळे मुलांच्या मुलगा शारीरिक व्यायाम कायचा शिकव या संघर्षांमुळे, एकी, आपुलकी, नेतृत्व हे गुण या खेळांमुळे मुलांमध्ये विकसित व्हायचे. या खेळांची जागा आता टीकी, संगणक, मोबाईल व्हिडीओ गेम यांनी घेतली आहे. टीकी, मोबाईल, संगणक, व्हिडीओ गेम मुळे मुलांना विविध खेळांची माहिती उपलब्ध होऊन त्यातून मुलांचा बौद्धिक विकास होतो असे वाटत असले तरी त्यांचा शारीरिक विकास खुटत घडला आहे याचा समाजातील सर्व घटकांनी गांवांमध्ये विचार करण्याची गरज आहे. मुलांना पुन्हा मैदानाकडे आणण्याची जबाबदारी पालक, शिक्षक व समाजातील सर्व घटकांची आहे.

स्वाभिमानाचे स्मरणशिल्प -15२

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचा पुतळा ज्ञानेश्वर नगर, म्हसाळा, वर्धा

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या पुतळा परिसरात प्रज्ञा शील करुणा बुद्ध विहार परिसरातील लोक मोठ्या प्रमाणावर येथे एकत्र येऊन दिनविशेष कार्यक्रम येथे नित्यनेमाने साजरे करतात. येथील परिसरातील लोकांचे आंबेडकरी चळवळीत मोठे योगदान आहे.

संवाद मित्र ,राजू थुल
मो.9423420031

महत्वाचे

भीमोदय बुद्ध विहारात आज साप्ताहिक धम्म प्रबोधन

नागपूर : विश्वकर्मा नगर येथील भीमोदय बुद्ध विहारात दर गुरुवारी आयोजित करण्यात येणाऱ्या साप्ताहिक धम्म प्रबोधन मालिकेंतर्गत गुरुवार दि. 21 मे 2026 रोजी सायंकाळी 7 वाजता विशेष धम्म प्रबोधन कार्यक्रमाले आयोजन करण्यात आले आहे. राष्ट्रीय बौद्ध महासभा तथा भीमोदय मंडळ बुद्ध विहार यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित या कार्यक्रमात आरबीएमचे धम्म प्रशिक्षक गुलचंद बौद्ध हे “बुद्ध आणि त्यांचा धम्म” या विषयावर मार्गदर्शन करणार आहेत. सदर प्रबोधन कार्यक्रम भीमोदय बुद्ध विहार, विश्वकर्मा नगर येथे संपन्न होणार असून, बुद्ध धम्माच्या विचारांचा प्रसार व समाजप्रबोधन हा कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. आयोजकांनी सर्व धम्मप्रेमी, उपासक-उपासिका व नागरिकांना मोठ्या संख्येने उपस्थित राहण्याचे आवाहन केले आहे. कार्यक्रमाला यशस्वी आयोजनासाठी भीमोदय बुद्ध विहार व आरबीएम नागपूरतर्फे तयारी करण्यात आली आहे.

बाल विकास शिबिरात संविधान जागर अभियान

नागपूर : सापशिडीच्या माध्यामातून संविधान समजाऊन सांगणे, त्यातून मनोरंजन व खेळता खेळता भारतीय संविधानाची मूल्ये बालमनावर बिंबविण्याचे कार्य संविधान जागर अभियानांच्या टीमने सहज करून दाखविले. सुधीर सोनटक्के यांच्या नेतृत्वाखाली देवानंद बडगे, सखाराम मंडपे व चित्तरंजन चौरे ई.कार्यकर्ते आदिम संशोधन अध्ययन मंडळ नागपूरद्वारे आयोजित बाल विकास शिबिरात 12 ते 15 वयोगटातल्या अंदाजे 150 विद्यार्थ्यांना सापशिडी वरून संविधान समजाऊन सांगत होते. सुर्वातीला संविधान म्हणजे काय हे अत्यंत सोप्या भाषेत सांगितले व नंतर खेळाच्या माध्यामातून संविधान सांगतांना 1 ते 100 अंकांवर समाजवाद, धर्मनिरपेक्ष, लोकशाही गणराज्य, न्याय, समता बंधुता व स्वातंत्र्य या शिडीच्या माध्यमातून मानवाची उत्तरोत्तर कशी प्रगती होते. पण त्याच वेळेस विषमता, जातिवाद, गरीबी, अन्याय, दंगे व हिंसाचाराचा साप माणसाचा प्रगतीला कसा गिळंकृत करतो व अधोगतीला नेतो हे संविधान सापशिडीतून प्रभावीपणे समजाऊन सांगितले गेले. मुलांना यातून मनोरंजन व संविधान सहजपणे उमगले. शेवटी 'हिच आमची प्रार्थना' हे समूहगान घेऊन कार्यक्रमाची सांगता झाली. शिबिराचे संचालक प्रकाश निमजे यांनी संविधान जागर टीमचे आभार मानले.

निधन वाता

सुनील कढव

नागपूर : चक्रधरनगर येथील १०९ निवासी सुनील साधुराम कढव यांचे निधन झाले. निधनसमयी ते ५८ वर्षांचे होते. त्यांच्या पश्चात आई-वडील, पत्नी, एक मुलगा, मुलगी व भाऊ असा आप्तपरिवार आहे. त्यांच्या निधनामुळे चक्रधरनगर परिसरात हळहळ व्यक्त करण्यात येत आहे. त्यांच्यावर मानेवाडा घाट येथे अंत्यसंस्कार करण्यात आले.

भिकुलालजी चौकस

नागपूर : अनिल आणि सुनील चौकसे यांचे वडील आणि कहान येथील विकास हायस्कूलचे निवृत्त शिक्षक भिकुलालजी भैयालालजी चौकसे यांचे आज, बुधवारी २० मे रोजी, वृद्धापकाळामुळे वयाच्या ९१ व्या, वर्षी निधन झाले. त्यांच्यावर कहान नदी घाटावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले. अनिल आणि सुनील चौकसे तसेच सर्व मित्र आणि कुटुंबीय उपस्थित होते.

यश हे परिश्रम, सराव व संयमाच्या जोरावर साध्य करता येते : शिवदास वासे

धम्मदिना सार्वजनिक वाचनालयातील तीन विद्यार्थ्यांची पोलीस खात्यात निवड

नागपूर : धम्मदिना सार्वजनिक वाचनालय (शासन मान्यता), न्यू नेहरूनगर येथे वाचनालयातील तीन विद्यार्थ्यांची पोलीस खात्यात निवड झाल्याबद्दल सत्कार व निरोप समारंभ उत्साहात पार पडला. या प्रसंगी शाक्य मुनी मेमोरियल ट्रस्ट चे कोषाध्यक्ष शिवदास वासे यांनी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन करताना “यश ही काही योगायोगाची गोष्ट नसून ते अथक परिश्रम, सराव आणि संयमाच्या जोरावर साध्य करता येते,” असे प्रतिपादन केले. ते पुढे म्हणाले की, “शुद्ध कोळशापासून हिरा तयार होण्यासाठी जसा प्रचंड दाब आणि तापमान सहन करावे लागते, त्याचप्रमाणे विद्यार्थ्यांनाही कठोर परिश्रम, सातत्य, आत्मविश्वास, संयम आणि चिकाटीच्या बळवर यश संपादन करता येते. मेहनत आणि कष्टाला पर्याय नाही.” कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी असलेल्या वाचनालयाच्या अध्यक्षा डॉ. सरोज आगलवले यांनी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या संघर्षमय शैक्षणिक जीवनाचा उल्लेख करत विद्यार्थ्यांना प्रेरणादायी मार्गदर्शन केले. त्यांनी सांगितले की, सामाजिक विषमता आणि आर्थिक अडचणींवर मात करून डॉ. आंबेडकरांनी अथक परिश्रमाने अनेक उच्च पदव्या प्राप्त केल्या आणि भारताची राज्यघटना लिहून महान कार्य केले. यावेळी

पोलीस खात्यात निवड झालेले निशाल मधुकर रोडगे, वैभव हरिदास तितरमारे आणि शुभम गेडाम यांनी मनोगत व्यक्त करताना धम्मदिना सार्वजनिक वाचनालयाने उपलब्ध करून दिलेल्या ग्रंथसंपदा, मासिके आणि विविध स्पर्धा परीक्षांच्या पुस्तकांमुळे यश मिळाल्याचे सांगितले. केंद्रीय लोकसेवा आयोग, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, वनविभाग, पोलीस खाते, रेल्वे व इतर स्पर्धा परीक्षांसाठी आवश्यक पुस्तके वाचनालयात उपलब्ध असून आतापर्यंत ३० विद्यार्थ्यांनी स्पर्धा परीक्षांमध्ये यश मिळवून विविध

सेवांमध्ये प्रवेश मिळविला आहे. संचालन करताना ग्रंथपाल पायल यांनी सांगितले की, हे वाचनालय महिलांच्या माध्यमातून चालविले जाते. वाचनालयाच्या कार्यात उपाध्यक्षा अर्चना खोब्रागडे, सचिव सुरेखा वासे, कोषाध्यक्षा जया गौरी, सहसचिव उज्ज्वला कळमकर तसेच सदस्य वैशाली मून, निरुपा मेश्राम, भारती वाढोरे, पूजा शेंडे, बबिता वासनिक, नंदा पंचभाई आणि संगीता झरपडे यांचे विशेष योगदान असल्याचे त्यांनी नमूद केले. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन विद्यार्थिनी सोनारी ढकाने यांनी केले.

अनुसूचित जाति आरक्षण उपवर्गीकरण व शिक्षणाच्या बाजारीकरणावर जनजागरण चर्चा सत्र

नागपूर : सम्यक फाउंडेशन, धिलगाव यांच्या वतीने जनजागरण मोहिम अंतर्गत दि. १७ मे २०२६ रोजी छत्रपति शिवाजी महाराज सभागृह येथे “महाराष्ट्र में अनुसूचित जाति आरक्षण उपवर्गीकरण, शिक्षा का बाजारीकरण” या विषयावर चर्चा सत्राचे आयोजन केले.

बाबासाहेब आंबेडकर समाजभूषण पुरस्काराने सन्मानित प्रा. किशोर बिरला उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे संचालन वसंत वावारे यांनी केले, तर आभार प्रदर्शन देवानंद गोतमगे यांनी

मानले. चर्चासत्रात अनुसूचित जातींच्या आरक्षणातील उपवर्गीकरण, शिक्षणाचे वाढते बाजारीकरण, सामाजिक न्याय आणि संविधानिक अधिकार या विषयांवर सखोल चर्चा केली.

राष्ट्रीय ओबीसी मुक्ती मोर्चाचा 36 व्या वर्धापन दिनानिमित्त मान्यवरांचा शुक्रवारी सत्कार

आयोजन केलेले आहेत. राष्ट्रीय ओबीसी मुक्ती मोर्चाचा 36 वा, वर्धापनदिन सोहळा शुक्रवारी 22 मे रोजी, सुभाष रोडवरील श्री गुरुदेव सेवाश्रम येथे सायंकाळी ६:३० वाजता. आयोजित करण्यात आलेला आहे. यावर्षी हा सोहळा ओबीसीची सत्यशोधक वाटचाल या संकल्पनेवर साजरा करण्यात केला जाणार असून या दरम्यान संघटनेच्या अधिकृत वेबसाईट robemm विमोचन सोबत करण्यात येणार आहे. संकेतस्थळाचे लोकार्पण सोहळाला कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष डॉ. रवींद्र शोभणे तर प्रमुख पाहुणे म्हणून माजी मंत्री सुनील केदार, उद्घाटक प्रसिद्ध विचारवंत अशोक भारती, तर विशेष निमंत्रित काटोलचे माजी नगराध्यक्ष राहुल देशमुख आणि सत्यशोधक कार्यकर्ते प्रा. नूतन माळवी यांची उपस्थिती राहतील. या सोहळ्यात सत्यशोधक चित्रपट निमित्त सुनील शेळके आणि जेष्ठ नाटककार संजय जीवने यांचा सत्कार करण्यात येईल. तसेच अर्चना देशमुख, अविनाश ठाकरे, अस्लम बारी, भाऊराव तुमसरे, एडवोकेट भूपेश पाटील, यांचा गौरव केला जाणार आहे. अशी माहिती मुख्य संयोजक नितीन चौधरी यांनी पत्रपरिषदेत पत्रकारांना दिली. पत्रपरिषदेत नितीन चौधरी, अॅड अशोक यावले, कृष्णकांत मोहोड भूषण दडवे, गीतातई महाले, संजय भोगे, नक्की पटेल, गुणवंत देशकर, दिवाकर मोहोड, डॉ. अरुण वराडे आणि राम वाडीभस्मे यांची उपस्थिती होती.

नागपूर : राष्ट्रीय ओबीसी मुख्य मोर्चा च्यावतीने पत्रकार परिषद घेण्यात आली तेव्हा नितीन चौधरी यांनी सांगितले की, ओबीसी न्यायाचे व समतेच्या फुले शाहू आंबेडकर पीरअर, लोहिया समाजवादी विचारांचा संघर्ष 36 व नव्हे पुढे असाच चालू ठेवण्यासाठी संदेश देण्यासाठी संघटनेतर्फे वर्धापनदिन सोहळ्याचे आयोजन केलेले आहेत. राष्ट्रीय ओबीसी मुक्ती मोर्चाचा 36 वा, वर्धापनदिन सोहळा शुक्रवारी 22 मे रोजी, सुभाष रोडवरील श्री गुरुदेव सेवाश्रम येथे सायंकाळी ६:३० वाजता. आयोजित करण्यात आलेला आहे. यावर्षी हा सोहळा ओबीसीची सत्यशोधक वाटचाल या संकल्पनेवर साजरा करण्यात केला जाणार असून या दरम्यान संघटनेच्या अधिकृत वेबसाईट robemm विमोचन सोबत करण्यात येणार आहे. संकेतस्थळाचे लोकार्पण सोहळाला कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष डॉ. रवींद्र शोभणे तर प्रमुख पाहुणे म्हणून माजी मंत्री सुनील केदार, उद्घाटक प्रसिद्ध विचारवंत अशोक भारती, तर विशेष निमंत्रित काटोलचे माजी नगराध्यक्ष राहुल देशमुख आणि सत्यशोधक कार्यकर्ते प्रा. नूतन माळवी यांची उपस्थिती राहतील. या सोहळ्यात सत्यशोधक चित्रपट निमित्त सुनील शेळके आणि जेष्ठ नाटककार संजय जीवने यांचा सत्कार करण्यात येईल. तसेच अर्चना देशमुख, अविनाश ठाकरे, अस्लम बारी, भाऊराव तुमसरे, एडवोकेट भूपेश पाटील, यांचा गौरव केला जाणार आहे. अशी माहिती मुख्य संयोजक नितीन चौधरी यांनी पत्रपरिषदेत पत्रकारांना दिली. पत्रपरिषदेत नितीन चौधरी, अॅड अशोक यावले, कृष्णकांत मोहोड भूषण दडवे, गीतातई महाले, संजय भोगे, नक्की पटेल, गुणवंत देशकर, दिवाकर मोहोड, डॉ. अरुण वराडे आणि राम वाडीभस्मे यांची उपस्थिती होती.

सुयोग या वर-वधू परिचय पुस्तिकेचे प्रकाशन

नागपूर : जवाहर विद्यार्थी वस्तीगृह व सभागृह, सिव्हिल लाइन्स, नागपूर तर्फे त्यांचे सभागृहात तेली समाजासाठी आयोजित वर -वधू परिचय मेळाव्याचे उद्घाटन व याप्रसंगी प्रकाशित रसुयोगर या वरवधू परिचय पुस्तिकेचे प्रकाशन महाराष्ट्र प्रांतिक तैलक महासभेचे राज्य अध्यक्ष खा. रामदास तडस यांचे हस्ते झाले . या समारंभाचे अध्यक्षस्थानी जवाहर विद्यार्थी गृहाचे अध्यक्ष शेख सावरबांधे हे होते. प्रमुख अतिथी नागपूर महानगरपालिकेचे विरोधी पक्षनेता नगरसेवक संजय महाकालकार, महाराष्ट्र प्रांतिकचे कोषाध्यक्ष बळवंतराव मोरघडे, संताजी स्मारक

समितीचे डॉ. यशवंत खोब्रागडे, सामूहिक विवाह समितीचे अॅड. पुरुषोत्तम घाटोळे, विनायक तुपकर,केशवानंद सुरकार उपस्थित होते. याप्रसंगी बोलताना रामदासजी तडस यांनी सर्व नवनिर्वाचित कार्यकारिणीचे पदाधिकारी, सदस्य यांचे अभिनंदन करून त्यांचे हातून हे विद्यार्थी गृह भव्य दिव्य व्हावे अशी अपेक्षा व्यक्त केली.तसेच नागपुरात विद्यार्थी म्हणून असताना त्यांनी या वस्ती गृहात वास्तव्य केले,त्याची परतफेड म्हणून त्यांनी वस्ती गृहास एक लाखाची देणगी जाहीर करून त्याचे व्याजाचे रकमेतून गरीब विद्यार्थ्यांना आर्थिक मदत व्हावी अशी पेशा व्यक्त

केली व सर्वांना शुभेच्छा दिल्यात. याप्रसंगी जवाहर विद्यार्थी गृहाचे मुख्य कार्यवाह गंगाधर काचोरे, उपाध्यक्ष नरेंद्रकुमार दिवटे, कोषाध्यक्ष बालानंद टापरे, सहकार्यवाह हर्षवर्धन बेले, संचालक सर्वश्री, प्रा.डॉ.रमेश पिसे, सुखदेव वंजारी, प्रदत्तातई बडवाईक, लोकनाथ भुरे, चंद्रकांत दोबळे, कृष्णा घुघुसकर, विजय (बॅडू) मोटघरे, अनिल साखरकर, प्रकाश तोळगुळे, प्रफुल रवेतकर, हरीश जयपूरकर, प्रवीण अंबागडे, हरीश वडेकर, रवी उराडे, देवेंद्र वाडीभस्मे, नंदकिशोर धोटे विशेष उपस्थित राहून सक्रिय होते.

महाधिवक्त्यांचे मत घेणार; मंत्रिमंडळाचा निर्णय तात्पुरता थांबवला

राखीव प्रवर्गाबाबतच्या ‘त्या’ निर्णयाला स्थगिती

मुंबई : राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांना वय, शैक्षणिक पात्रता, अनुभव तसेच परीक्षा शुल्क यांसारख्या सवलती देण्यात आल्या असतील, तर अशा उमेदवारांनी खुल्या प्रवर्गातून निवड झाल्यास त्यांची गणना खुल्या प्रवर्गात करावी की राखीव प्रवर्गात? या संदर्भातील राज्य सरकारच्या निर्णयाला तात्पुरती स्थगिती देण्यात आली आहे. या निर्णयामुळे विविध घटकांमध्ये संपन्न निर्माण झाल्याने राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत हा विषय पुन्हा चर्चेला आला. यापूर्वी सरकारने घेतलेल्या निर्णयानुसार, राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांना खुल्या प्रवर्गात समाविष्ट करण्याचे धोरण निश्चित करण्यात आले होते. या धोरणामुळे गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गात निवड होणाऱ्या उमेदवारांना लाभ होईल, असे त्या वेळी सांगण्यात आले होते. मात्र, या निर्णयावर विविध न्यायालयांनी दिलेल्या निकालांचा तसेच घटनात्मक बाबींचा सखोल अभ्यास करण्याची आवश्यकता व्यक्त करण्यात आली आहे. यासाठी विधी व न्याय विभाग तसेच

राज्याचे महाधिवक्ता यांचे मत मागविण्यात येणार असल्याची माहिती सूत्रांनी दिली. दरम्यान, जलसंपदा मंत्री संजय राठोड यांनी मंत्रिमंडळ बैठकीत या निर्णयामुळे काही घटकांवर अन्याय होण्याची शक्यता असल्याचे निदर्शनास आणून दिले. त्यांनी यापूर्वीचा निर्णय स्थगित ठेवण्याची मागणी केली. त्यावर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सर्व घटकांना न्याय देण्याची सरकारची भूमिका असल्याचे स्पष्ट केले.

धार्मिक परिवर्तनासाठी भिक्षू संघाला महत्त्व द्या : भन्ते शिवली

सडक अर्जुनी : “भिक्षू संघ हा केवळ धार्मिक संघ नसून समाज परिवर्तनाचा केंद्रबिंदू आहे. गेल्या ६० वर्षात भिक्षू दिसले, मात्र संघाची व्यापक उभारणी झाली नाही. संघाशिवाय सामाजिक व धार्मिक परिवर्तन शक्य नाही. त्यासाठी समाजात एकता निर्माण होणे आवश्यक असून ही जबाबदारी बौद्ध भिक्षू उत्तमरीत्या पार पाडत आहेत. त्यामुळे धार्मिक परिवर्तनासाठी भिक्षू संघाला महत्त्व द्यावे,” असे प्रतिपादन नागपूर येथील भन्ते शिवली यांनी केले. येथील संबोधो बौद्ध विहार येथे आयोजित धम्मदेशना कार्यक्रमाला मार्गदर्शन करताना ते बोलत होते. कार्यक्रमाला मुंबईचे भन्ते बुद्धप्रिय, श्रामणेरे संघ तसेच

मोठ्या संख्येने बौद्ध उपासक-उपासिका उपस्थित होते. तालुका बौद्ध समाज संघाच्या वतीने शांतीसाठी पदयात्रेअंतर्गत सडक अर्जुनी तालुक्यातील विविध बौद्ध विहारांना भेटी देण्याचा उपक्रम ९ ते १८ मे दरम्यान भिक्षू संघ व श्रामणेरे संघाच्या माध्यमातून राबविण्यात आला. या उपक्रमाला समाजबांधव, उपासक-उपासिका यांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभला. भिक्षू संघ व श्रामणेरे संघाचे विविध बौद्ध विहारांमध्ये आगमन होताच त्यांचे उत्साहपूर्ण स्वागत करण्यात आले. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी तालुका बौद्ध समाज संघाचे पदाधिकारी, मार्गदर्शक व कार्यकर्त्यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

डॉ. शील बागडे यांच्या “अनुशील काव्यवाट” काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन

नाशिक : सुप्रसिद्ध कवयित्री व लेखिका डॉ. शील बागडे यांच्या दुसऱ्या काव्यसंग्रहाचे “अनुशील काव्यवाट” चे प्रकाशन नुकतेच पार पडले. नाशिक येथील कुसुमाग्रज सभागृह येथे हिरकणी बहुउद्देशीय संस्था, जालना यांच्या वतीने आयोजित साहित्य संमेलनात हा सोहळा पार पडला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी बाल साहित्य अकादमी पुरस्कार विजेते एकनाथ आढाड होते. ज्येष्ठ साहित्यिक चंद्रकांत वानखेडे यांच्या हस्ते “अनुशील काव्यवाट” या अष्टाक्षरीत लिहिलेल्या काव्यसंग्रहाचे प्रकाशन करण्यात आले. यावेळी राष्ट्रपती पुरस्कार प्राप्त वनमाला पाटील, कुशल वक्ते लक्ष्मण सावजी, ज्येष्ठ साहित्यिक एस. के. भामरे, गझलकार व सिनेक्षेत्रातील व्यक्तिमत्त्व अजय बिहारी तसेच कविता पाटील उपस्थित होते.

प्रमुख पाहुण्या पुणे येथील प्रा. जागृती निखारे, धुळे येथील प्रा. लतिका चौधरी आणि लातूर येथील प्रिया राजेंद्र माळी व्यासपीठावर उपस्थित होत्या. डॉ. शील बागडे यांना प्रमुख पाहुणे म्हणून विशेष निमंत्रण होते. काव्यसंग्रहाला वनमाला पाटील यांची

प्रस्तावना लाभली असून सुप्रसिद्ध लेखिका व कवयित्री प्रा. विजया मासेतकर तसेच डॉ. रश्मिता मेहेरे यांच्या शुभेच्छा लाभल्या आहेत. पुस्तकाच्या ब्रॅक्सेसटी सुप्रसिद्ध लेखिका व कवयित्री डॉ. लीना निकम यांचे मार्गदर्शन लाभले.

६१ झाडे तोडण्याचा आदेश तात्काळ मागे घ्यावा : डॉ. एम. ए. रशीद

नागपूर : सांडपाण्याच्या वाहिन्यांच्या कामाच्या नावाखाली ६१ झाडे तोडण्याच्या निर्णयाविरोधात जमाअत ए इस्लामी हिंद, नागपूरचे माध्यम सचिव डॉ. एम. ए. रशीद यांनी तीव्र आक्षेप नोंदवित महानगरपालिकेच्या आदेशाचा निषेध केला आहे.डॉ. रशीद यांनी प्रसिद्धीपत्रकाद्वारे म्हटले आहे की, “१४ वर्षे जुन्या तीन वारसा वृक्षांसह ६१ झाडांचा बळी देणे हा विकास नसून विनाश आहे.” नागपूरमध्ये आधीच वाढत्या उष्णतेचा सामना नागरिकांना करावा लागत असताना ऑक्सिजन देणारी

झाडे तोडणे ही शहरवासीयांची क्रूर थड्ठा असल्याची टीका त्यांनी केली. “हा केवळ झाडांचा प्रश्न नाही, तर नागपूरच्या फुफ्फुसांचा प्रश्न आहे. ही १४ वर्षे जुनी झाडे आपला अमूल्य वारसा असून आक्षेप नोंदवित ऑक्सिजन पुरवून जीवनदान दिले आहे,” असेही त्यांनी नमूद केले. महाराष्ट्र (शहरी भाग) वृक्ष संरक्षण कायद्यानुसार वारसा वृक्ष तोडणे हा गुन्हा असल्याचा उल्लेख करत आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या साहाय्याने सांडपाण्याच्या वाहिन्यांची दिशा बदलून झाडांचे संरक्षण करता

येऊ शकते, असे त्यांनी सांगितले. महानगरपालिकेने हा आदेश तात्काळ मागे घ्यावा तसेच वारसा वृक्षांना “हरित स्मारके” घोषित करून त्यांचे संरक्षण करावे, अशी मागणी डॉ. रशीद यांनी केली आहे. नागरिक, पर्यावरण तज्ज्ञ आणि पर्यावरण संघटनांनीही या विषयावर निषेध नोंदवून झाडे वाचविण्यासाठी पुढे यावे, असे आवाहन त्यांनी केले. महानगरपालिकेचे उपायुक्त (उद्यान) व वृक्ष अधिकारी यांनी जारी केलेल्या सार्वजनिक सूचनेनुसार झाडे तोडण्यास आक्षेप नोंदवत डॉ. रशीद यांनी मेलद्वारे निषेध पत्र पाठविले आहे. तसेच प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन व वनस्पती विभाग), महाराष्ट्र शासन, मुख्य वनसंरक्षक नागपूर, वन संवर्धन तक्रार निवारण विभाग, पर्यावरण, वन आणि हवामान बदल मंत्रालय आदी संबंधित विभागांनाही प्रती पाठविण्यात आल्या आहेत.